

НА КУКЛЕН ТЕАТЪР В РУСЕ

ГЕОРГИ АСЪОВ

Само през миналата година 14^{-те} професионални куклени театри в страната са имали 37 международни прояви. Сред най-авторитетните от тях е ДЪРЖАВНИЯТ КУКЛЕН ТЕАТЪР ОТ ГРАД РУСЕ. Той е гостувал в Сирия, Либия, Румъния, Полша, СССР, Дания, Югославия. Предстоят му турнета в Унгария и Турция.

Публиката в залата - малчуганите и момиченцата от една детска градина, става все по нетърпелива.

- Искате ли представлението да започне? - пита ги учителката. - Тогава вдигнете нагоре лявата си ръчишка!... Сега дясната!... Пресбройте до десет!...

Спектакълът започва. В напрежението на действието разстоянието между сцената и залата изчезва. Децата преживяват приключенията на куклите, радват се или тъжат заедно с тях, негодуват, одобряват, предупреждават. Разпределянето на симпатиите и антипатиите не представлява трудност - в царството на приказките героите са или само красиви, добри и благородни, или само грозни, лоши и подли.

- Нашият театър е милионер - изненадва ни след представлението директорът Яко Яков.

- Доколкото знаем, от билетни ~~представления~~ ~~представления~~ постъпления се набира само една десета от бюджета на куклените театри - останалите средства се отпускат от държавата!...

- Това е така, но... За деветнадесет години нашите спектакли са привлекли повече от един милион зрители.

Всяка година в кукления театър се поставят по четири нови постановки, изнасят се по 300 представления, посещавани от 50-60 хил.зрители. Значителна част от спектаклите се провежда на читалищните сцени в делата.

Какъв е репертоарът?... Няколко стъпала, едно превъртане на електрическия ключ и ние се озоваваме във вълшебния свят на приказките, населявани от страшни чудовища и храбри князе, злбни вещици и невидани хубавици, богати крале и окъсани просяци. Сред празничната пестрота на куклите в хранилището откриваме и тези, без които детството ^{на всеки} би било по-бедно, по-малко щастливо: Червената Шапчица и Снежанка, Палечко и Котарака в чизми, Макс и Мориц и Лукчо, Баба Яга и Оле затвори очички.

Освен съкровищницата на класиката и фолклора, Русенският куклен театър представя за малките почитатели на своето изкуство и пиеси от съвременни автори от страната и чужбина. Той сътрудничи с такива изтъкнати български писатели като Йордан Радичков и Николай Хайтов. И противно на мнението на много хора, които смятат, че кукленото изкуство е предназначено изключително за деца, на сцената в Русе се играят пиеси и за възрастни. Малките кукли имат какво да кажат и на големите.

Заглавието на последната постановка за възрастни - "В света на мълчанието ^{ни}", отвежда към популярната книга на Жак Ив Кусто и действието наистина се развива под водата, сред обитателите на морските дълбочини. Но този изключителен по

своята връщаност спектакъл е преди всичко едно дълбоко спускане в душевността на възрастните, в света на нещата, за които те не обичат да говорят.

Да. Кукленият театър е сериозно нещо и то не само тогава, когато става въпрос за възрастни. За децата играта на куклите е и развлечение, но и един от начините, по които у тях се формират и утвърждават представите за добро и зло, за красиво и грозно - това, което наричаме морал, естетика, мироглед.

- И затова първия път на българските кукловоди минава през Висшия институт за театрални изкуства в София и - както сами имамте възможност да се убедите - през репетиции, репетиции и репетиции - разперва ръце директорът и веднага след това допълва:

- Но да не забравяме щастливите усмивки на децата!... По време на гостуването ни в Дания трябваше да изнесем спектакъл за децата от едно училище. Представлението - "Снежната царица" на Андерсен, беше предназначено само за учениците от долните класове. Някои от по-големите обаче се вмъкнали в залата, гледали пиесата и след това разказали на своите съученици за видяното. При директора на училището се явила тяхна делегация с ултиматум. Играхме и за тях.

- Какви са впечатленията Ви от Сирия и Либия?

- В Дамаск, Халеп и Триполи представихме българската народна приказка "Юнакът и златната ябълка". Бяхме посрещнати като приятели - топло и сърдечно, грижливо и внимателно. От това време датира и дружбата на артистите от нашия театър с директора на кукления театър в Триполи, г-н Мохамед Тахер, който вече на два пъти ни гостува в Русе.

- Как се посрещат гастролите ви в чужбина?

- Изкушен ^{аван се} съм да цитирам г-н Дагер - заместник-председателя на Есперантисткия съюз в Дания, комуто дължим поканата за посещението в тази страна: "...Никога не сме допускали, че Другата Европа би могла по такъв начин да интерпретира Андерсен и да изгради такъв цялостен и изящен спектакъл... Вашият театър е един от най-добрите посланици на България в чужбина.."